

“ลิขสิทธิ์”

ลิขสิทธิ์ หมายถึง สิทธิแต่เพียงผู้เดียวของผู้สร้างสรรค์ที่จะกระทำการใดๆ เกี่ยวกับงานที่ได้ริเริ่ม โดยการสร้างสรรค์ปัญหา ความรู้ความสามารถ และความวิริยะอุตสาหะของตนเอง โดยไม่ลอกเลียนงานของผู้อื่นบรรดางานที่สร้างสรรค์นั้นต้องเป็นงานตามประเภทที่กฎหมายลิขสิทธิ์ให้ความคุ้มครองซึ่งผู้สร้างสรรค์จะได้รับความคุ้มครองทันทีที่สร้างสรรค์โดยไม่ต้องจดทะเบียน

ลิขสิทธิ์ มีกี่ประเภท

งานสร้างสรรค์ตามกฎหมายลิขสิทธิ์ มี 9 ประเภท ได้แก่

1. วรรณกรรม คือ งานนิพนธ์ที่ทำขึ้นทุกชนิด
2. นาฏกรรม คือ งานเกี่ยวกับการจำ การเต้น การทำท่า
3. ศิลปกรรม คือ งานจิตรกรรม งานประติมากรรม งานภาพ
4. ดนตรีกรรม คือ งานเกี่ยวกับเพลงที่แต่งขึ้น
5. โสตทัศนวัสดุ คือ งานที่บันทึกลงในวัสดุและสามารถที่จะนำมาเล่นซ้ำ
6. ภาพยนตร์ คือ โสตทัศนวัสดุที่นำมาฉายอย่างต่อเนื่องอย่างภาพยนตร์รวมถึงเสียงประกอบด้วย
7. สิ่งบันทึกเสียง คือ เสียงดนตรีเสียงการแสดง โดยบันทึกลงในวัสดุและนำมาเล่นซ้ำได้
8. งานแพร่เสียงแพร่ภาพ คือ งานที่นำออกสู่สาธารณชนโดยการแพร่ทางสื่อ วิทยุ โทรทัศน์หรืออินเทอร์เน็ต
9. งานประเภทอื่นๆ ในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ และแผนกศิลปะ เช่น ลายปัก ลายถัก

ซึ่งจะมีผลงานที่ไม่ถือว่ามีลิขสิทธิ์ ได้แก่ ข่าวประจำวันและข้อเท็จจริงต่างๆ รัฐธรรมนูญ และกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง คำชี้แจง และหนังสือโต้ตอบของกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐหรือของท้องถิ่น คำพิพากษา คำสั่ง คำวินิจฉัย และรายงานของทางราชการ คำแปลและการรวบรวมสิ่งต่างๆ ของกระทรวง ทบวง ทบวงกรม หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐหรือของท้องถิ่นจัดทำขึ้น ความคิด ขั้นตอน กรรมวิธี ระบบวิธีใช้หรือทำงาน แนวความคิดหลักการการค้นพบ หรือทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ หรือคณิตศาสตร์

การได้มาซึ่งลิขสิทธิ์สิทธิในลิขสิทธิ์จะเกิดขึ้นโดยทันทีนับตั้งแต่ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างสรรค์ผลงานโดยไม่ต้องจดทะเบียน ดังนั้น เจ้าของลิขสิทธิ์จึงควรที่จะปกป้องคุ้มครองสิทธิของตน โดยเก็บรวบรวมหลักฐานต่างๆ ที่แสดงว่าได้ทำการสร้างสรรค์ผลงานนั้นขึ้นเพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์สิทธิ หรือความเป็นเจ้าของ อายุการคุ้มครองลิขสิทธิ์ทั่วไป จะมีอยู่ตลอดอายุของผู้สร้างสรรค์ และมีต่อไปอีก 50 ปี นับแต่ผู้สร้างสรรค์ถึงแก่ความตาย

กรณีที่เป็นบุคคลเป็นผู้สร้างสรรค์ ลิขสิทธิ์มีอายุ 50 ปี นับแต่ได้สร้างสรรค์งานนั้นขึ้น แต่ถ้าได้มีการโฆษณาในงานนั้นในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวให้ลิขสิทธิ์มีอายุ 50 ปี นับแต่ได้มีการโฆษณาครั้งแรก

KASEM
BUNDIT
UNIVERSITY

จดหมายข่าว สำนักวิจัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

ปีที่ 8 ฉบับที่ 83 ประจำเดือน สิงหาคม 2567

กรณีที่ผู้สร้างสรรค์ใช้นามแฝงหรือไม่ปรากฏชื่อผู้สร้างสรรค์ ลิขสิทธิ์มีอายุ 50 ปี นับแต่ได้สร้างสรรค์งานนั้นขึ้น แต่ถ้าได้มีการโฆษณางานนั้นในระหว่างระยะเวลาดังกล่าว ให้ลิขสิทธิ์มีอายุ 50 ปี นับแต่ได้มีการโฆษณาครั้งแรก

สำหรับงานศิลปประยุกต์ ลิขสิทธิ์มีอายุ 25 ปี นับแต่ได้สร้างสรรค์งานนั้นขึ้น แต่ถ้าได้มีการโฆษณางานนั้นในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวให้ลิขสิทธิ์มีอายุ 25 ปี นับแต่ได้มีการโฆษณาครั้งแรก ดังนั้นลิขสิทธิ์เป็นสิทธิที่เกิดขึ้นทันทีที่มีการสร้างสรรค์ผลงานโดยไม่ต้องจดทะเบียนแต่ควรแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ เพื่อรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับงานลิขสิทธิ์ไปยังกรมทรัพย์สินทางปัญญา สำหรับเป็นแหล่งข้อมูลเพื่อผู้ที่ต้องการขออนุญาตใช้ลิขสิทธิ์ ให้สามารถตรวจค้นเพื่อประโยชน์ในการติดต่อธุรกิจกับเจ้าของลิขสิทธิ์ได้

ประโยชน์ของลิขสิทธิ์

1. ประโยชน์ต่อเจ้าของลิขสิทธิ์

การคุ้มครองลิขสิทธิ์ย่อมเกิดแก่เจ้าของลิขสิทธิ์ เนื่องจากเจ้าของลิขสิทธิ์ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย และเป็นผู้มีสิทธิ์แต่เพียงผู้เดียว ดังนั้นเจ้าของลิขสิทธิ์สามารถทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ต่อสาธารณะ หรืออนุญาตให้ผู้อื่นใช้ลิขสิทธิ์ของตนเองได้ โดยที่เจ้าของลิขสิทธิ์ต้องได้ค่าตอบแทน

2. ประโยชน์ต่อประชาชนและผู้บริโภค

การคุ้มครองลิขสิทธิ์ก่อให้เกิดประโยชน์ให้กล้าคิดสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่า และมีคุณภาพเพื่อสู่สาธารณะมากขึ้น

ทั้งนี้ การแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ไม่ใช่การจดทะเบียนตามกฎหมาย และไม่ได้เป็นการรับรองว่าผู้แจ้งเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ ดังนั้น การแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์จึงไม่ก่อให้เกิดสิทธิใดๆ ตามกฎหมายและไม่ได้เป็นการเพิ่มสิทธิที่มีอยู่เดิมของเจ้าของลิขสิทธิ์แต่อย่างใด ทั้งนี้สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ 1368 สายด่วนกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ หรือ อีเมล : saraban@ipthailand.go.th

ที่มา : กรมทรัพย์สินทางปัญญา <https://golink.icu/vegDKqN>

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจดแจ้งลิขสิทธิ์ <https://shorturl.asia/gIRJj>

จัดทำโดย

สำนักวิจัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

อาคาร 1 ชั้น 2 มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต วิทยาเขตพัฒนาการ

1761 ถนนพัฒนาการ แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250

โทรศัพท์ 0-2320-2777 ต่อ 1157 โทรสาร 0-2320-2777 ต่อ 1102

E-mail : research@kbu.ac.th